

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy Mgr. Miloše Póla a soudců JUDr. Pavla Toufara a JUDr. Zuzany Völflové ve věci

žalobce:

██████████, narozený ██████████,
sídlem ██████████
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Švrčkem
sídlem Žižkova tř. 183/33, 370 01 České Budějovice

proti
žalované:

ZÁRUBA GASTRO a.s., IČO 25197614
sídlem Vrbenská 481/27, 370 06 České Budějovice
zastoupená advokátem JUDr. Josefem Šťastným
sídlem Ševčíkova 38, 341 01 Horažďovice

o zaplacení 242 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích z 31.5.2023, č.j. 26 C 380/2022-98,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se v části výroku v odstavci I., o povinnosti žalované zaplatit žalobci 60 500 Kč se specifikovaným příslušenstvím a částku 1 200 Kč, **potvrzuje**, ve zbytku se rozsudek soudu prvního stupně **zrušuje** a věc **se** v tomto rozsahu **vrací** soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Českých Budějovicích (soud prvního stupně) uložil žalované, aby zaplatila žalobci 181 500 Kč za zákonným úrokem z prodlení 11,75 % ročně za částky 60 500 Kč, od 1.6.2020 do zaplacení a se zákonným úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně ze 121 000 Kč od 1.7.2022 do

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

zaplacení a náklady spojené s uplatněním pohledávky ve výši 1 200 Kč a částku 60 500 Kč se zákonným úrokem z prodlení 11,75 % ročně z této částky od 1.6.2022 do zaplacení a náklady spojené s uplatněním pohledávky ve výši 1 200 Kč, vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.) a uložil žalované povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 125 840 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce.

2. Soud odůvodnil, že žalobce požadoval zaplacení 242 000 Kč příslušenstvím z titulu nevypořádaných závazků ze smluv o zprostředkování. Žalobce uzavřel 31.12.2022 dvě zprostředkovatelské smlouvy. První se zavázal pro žalovanou zprostředkovat smlouvy o poskytování služeb v oblasti závodního stravování mezi žalovanou a potenciálními smluvními partnery, za což se žalovaná zavázala uhradit provizi celkem 500 000 Kč bez DPH. Část provize ve výši 60 500 Kč (včetně DPH) byla splatná do 31.5.2022 a část provize 121 000 Kč (včetně DPH) byla splatná do 30.6.2022. Druhá zprostředkovatelská smlouva obsahovala závazek zprostředkovat uzavření smlouvy o úplatném užívání prostor (nebytových prostor), za kterou se žalovaná zavázala uhradit provizi 150 000 Kč bez DPH, kdy část provize 100 000 Kč (bez DPH), byla splatná do 30.4.2022 a část provize 50 000 Kč (bez DPH) byla splatná do 31.5.2022. Přestože žalobce splnil veškeré povinnosti z těchto smluv, žalovaná mu část provizí v žalované výši neuhradila. Žalovaná totiž považovala nárok žalobce za odporující dobrým mravům a zásadám poctivého obchodního styku, neboť žalobce měl podle žalované kontaktovat své dřívější zákazníky, což vedlo ke skončení jedné ze zprostředkovaných smluv. Společnost MOSLED, s.r.o. jako objednatel služeb závodního stravování neměla jiný důvod k ukončení smlouvy o zajišťování služeb se žalovanou jako dodavatelem. Ukončení této smlouvy bylo pouze důsledkem nepřijatelné intervence ze strany žalobce ve prospěch jeho nového působiště, kterým má být Jídelna Dohoda s.r.o. Žalovaná tak vyčíslila částku 242 000 Kč jako náhradu škody a uplatnila její zápočet proti nárokům uplatněným žalovanou jako svou procesní obranu.
3. Soud prvního stupně po provedeném dokazování (k tomu viz body 6. a 7.) učinil závěr, že žalobce uzavřel s žalovanou zprostředkovatelské smlouvy a své závazky z těchto smluv splnil, když zprostředkoval žalované uzavření dohodnutých smluv a vznikl mu proto nárok na provizi. Žalovaná část dohodnuté provize uhradila. Podstatou sporu bylo, zda je žalovaná povinna uhradit i zbytek dohodnuté provize ve výši 242 000 Kč (včetně DPH), jestliže žalobce vůči žalované se dle jejích tvrzení choval nemravně, když v segmentu závodního stravování působil v neprospěch žalované a způsobil, že jím zprostředkovaný klient od žalované přešel ke konkurenci. To mělo žalované způsobit škodu, kterou uplatnila k započtení jako svou procesní obranu. Soud se nejprve zabýval tím, zda žalovanou tvrzená pohledávka je způsobilá započtení a s poukazem na ust. § 1987 odst. 2 o.z. a příslušnou judikaturu (viz body 15. a 16.) dospěl k negativnímu závěru, neboť zatímco žalobcem uplatněná pohledávka je jistá a určitá, míra nejistoty ohledně žalovanou uplatněné pohledávky je nepoměrně vyšší. Jsou zde pochybnosti o její existenci i o její výši. Žalovaná svou údajnou pohledávku definovala vágně, k výzvě soudu nereagovala a na prvním jednání soudu nevysvětlila, proč žalobci zadržuje právě tuto částku s tím, že k vyčíslení škody potřebuje další lhůtu. Její tvrzení ohledně příčin vzniku údajného nároku jsou obecná a omezují se na to, že společnost MOSLED s.r.o. neměla důvod k ukončení smlouvy s žalovanou. K otázce existence i výše pohledávky žalované by bylo nutné provést nepoměrně rozsáhlejší dokazování, než jaké je nutné provést ohledně pohledávky žalobce, neboť by muselo být vedeno nejen k prokázání žalovanou tvrzeného jednání žalobce, ale také ke vzniku škody a k její výši, potažmo příčinné souvislosti mezi jednáním žalobce a touto škodou. Dále by bylo nutné posuzovat, zda tvrzené jednání žalobce v kontextu předchozího smluvního vztahu mezi žalobcem a žalovanou bylo v rozporu s dobrými mravy a bylo vůbec schopno vyvolat následek v podobě povinnosti žalobce k náhradě škody tvrzené žalovanou. Ani seznam žalovanou navržených důkazů nevede soud k přesvědčení, že by bylo možné tvrzenou pohledávku relativně jednoduše a rychle zjistit a proti pohledávce žalobce započíst. Naznačené dokazování by neúměrně zatížilo a prodloužilo řízení

oproti jisté a určité pohledávce žalobcově. Soud proto pohledávku žalované považuje za nezapočitatelnou, žalovaná ji ovšem může uplatnit v samostatném řízení.

4. Soud dále zdůraznil, že výklad § 1987 odst. 2 o.z. nesmí bránit poctivému a spravedlivému uspořádání vztahů mezi smluvními stranami (účastníky), a nelze proto přehlížet, že proti právu věřitele pasivní pohledávky na její uhrazení zde stojí právo dlužníka a věřitele aktivní pohledávky na to, aby dříve, než bude nucen uhradit svůj dluh, byly spravedlivě posouzeny i širší souvislosti, za kterých vznikl a vzniklo-li z téhož vztahu více vzájemných pohledávek, odpovídá zpravidla rozumnému uspořádání, aby tyto pohledávky byly vzájemně započitatelné. To neplatí v tomto případě, jestliže žalovanou tvrzený nárok na náhradu škody (ušlého zisku) nemá na rozdíl od nároku žalobce základ ve zprostředkovatelských smlouvách, nýbrž jde o (údajný) nárok z titulu náhrady škody vzniklý v důsledku tvrzeného porušení dobrých mravů žalobcem, kdy jedna ze zprostředkovatelských smluv má být kontextem pro posouzení jednání žalobce a druhá s ním vůbec nesouvisí, a to dohoda o zprostředkování pronájmu nebytových prostor. Soud se proto zjišťováním údajné pohledávky žalované nezabýval a naopak návrhu žalobce v celém rozsahu vyhověl a zamítl návrhy na další dokazování.
5. Rozsudek se do prvního stupně napadla včasným a přípustným odvoláním žalovaná (§ 201, § 202 a § 204 odst. 1 o.s.ř.), která po rekapitulaci jednání předcházejícího danému řízení, uváděla, že je od samého počátku přesvědčena, že společnost MOSLED s.r.o. neměla důvod k ukončení smlouvy o zajišťování služeb v oblasti závodního stravování. Svědčí o tom i množství odebraných jídel i po výpovědi smlouvy o zajišťování služeb oblasti závodního stravování. Žalovaná odmítá tvrzení, že důvodem ukončení smlouvy měla být údajná neschopnost držet kvalitu gastronomických služeb, a proto je přesvědčena, že důvodem ukončení smlouvy byla nepřípustná intervence žalobce ve prospěch jeho nového působiště, který má být dle informací žalované společnost Jídelna Dohoda s.r.o. Takovýto přístup v situaci, kdy měl žalobce závazek ze zprostředkovatelské smlouvy lze označit za formální a účelový a nemůže požívat právní ochrany. Žalobci muselo být zřejmé vzhledem k výši provize, že žalovaná má zájem na dlouhodobém poskytování služeb v oblasti závodního stravování. Jednání žalobce je v rozporu s ustanoveními § 6, § 8 a § 2 446 odst. 1. o.z. a také se zprostředkovatelskou smlouvou (na stravování), a to článkem III. odst. 2. Žalovaná současně dokládá přehled fakturace vůči společnosti MOSLED s.r.o., z něhož je zřejmé, že průměrná měsíční fakturovaná částka činí 109 537,69 Kč. Podle žalované nebyť shora popsán nepřípustné intervence žalobce, profit žalované ze smlouvy o zajišťování služeb v oblasti závodního stravování by převyšoval částku 242 000 Kč požadovanou žalobcem po žalované, jestliže tato částka odpovídá průměrné fakturaci za méně než tři měsíce (žalovaná dále specifikuje vzájemný návrh jako částku odpovídající fakturaci za měsíce srpen a září roku 2022 a část měsíce října roku 2022. Nepožaduje přisoudit více, než uplatňuje žalobou žalobce. Jestliže soud prvního stupně vzájemný návrh ani důkazní návrhy s tím spojené nepřipustil, postupoval nesprávně a tuto nesprávnost dokládá odvolatelka i poukazem na příslušnou judikaturu Nejvyššího soudu. Žalovaná nesouhlasí ani s přiznáním náhrady nákladů řízení žalobci, neboť má za to, že měl být v její prospěch aplikován § 150 o.s.ř. a navrhuje, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil, žalobu zamítl a přiznal jí právo na náhradu nákladů řízení, in eventum, aby rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.
6. Žalobce ve vyjádření k odvolání uvedl, že žalovaná opakuje své námitky z řízení před soudem prvního stupně. Žalobce má za to, že uplatněný protinárok, který měl vzniknout úbytkem příjmů z důvodu působení žalobce, není způsobilý k započtení. Žalobce stran argumentace odkazuje zejména na své podání z 8.3.2023 s tím, že žalovaná nebyla schopna prokázat ani navrhnout důkazy ke svému tvrzení, že výpověď společnosti MOSLED s.r.o. předcházelo kontaktování ze strany žalobce. Toto tvrzení je nepravdivé a účelové. Svá tvrzení o protinároku žalovaná formulovala vágně, když jediným cílem bylo prodloužit řízení. Pouze pokud by žalovaná prokázala tvrzení o intervenci žalobce, připadalo by v úvahu, aby žalobce toto tvrzení nějakým způsobem popíral. Ostatně žalobce nikdy žalované negarantoval, že zprostředkované subjekty budou odebírat služby

po určitou dobu, a i proto byla vypuštěna při předsmulvním jednání část smlouvy (ze smlouvy o zprostředkování), která žalobce zavazovala k určité době trvání smluv se zprostředkovávanými subjekty. Žalovaná soustavně uvádí, že žalobce měl jednat v rozporu s dobrými mravy a zásadami poctivého obchodního styku, ovšem nic takového se v řízení neprokázalo. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil.

7. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně při nařízeném jednání (§ 214 odst. 1 o.s.ř.) a dospěl k závěru o dílčí důvodnosti odvolání žalované.
8. Úvodem lze obecně rekapitulovat, že žalobce uplatňuje nárok na zaplacení provize ze dvou smluv o zprostředkování. Účastníci obě zprostředkovatelské smlouvy uzavřeli dne 31.12.2021. V rámci první se žalobce (zprostředkovatel) zavázal obstarat pro žalovanou (zájemce) uzavření smluv o poskytování služeb v oblasti závodního stravování za sjednanou provizi. Provize byla splatná ve třech splátkách, a to tak, že částka 350 000 Kč bez DPH byla splatná do 2 měsíců od uzavření veškerých smluv, částka 50 000 Kč byla splatná do 31.5.2022 a poslední část provize ve výši 100 000 Kč byla splatná do 30.6.2022. Druhou smlouvou o zprostředkování se žalobce (zprostředkovatel) zavázal obstarat pro žalovanou (zájemce) uzavření smlouvy o úplatném užívání nebytových prostor pro provozování kuchyně a stravování na pozemku parc. č. [REDACTED] (dům č.p. [REDACTED]) v k.ú. [REDACTED]. Nárok na provizi zde zprostředkovateli vznikl dnem uzavření předmětné smlouvy o nájmu, kdy splatnost provize byla stanovena tak, že žalovaná zaplatí žalobci první část ve výši 100 000 Kč (bez DPH) do 30.4.2022 a zbylých 50 000 Kč (bez DPH) do 31.5.2022.
9. Žalovaná pak na základě zprostředkování žalobcem uzavřela jednak smlouvy o poskytování služeb v oblasti závodního stravování se sedmi subjekty (MABA Prefa spol. s.r.o., Zambelli – technik, spol. s.r.o., Pivovar Samson s.r.o., JOSA s.r.o., Gienanth Czechia s.r.o., MOSLED, s.r.o. a GMA Stanztechnik Kaplice spol. s r.o.), jednak uzavřela smlouvu o nájmu konkrétně dohodnutých nebytových prostor pro provozování kuchyně a stravování. Žalovaná sice splnění ujednání ze zprostředkovatelských smluv potažmo existenci nároku na dojednanou provizi nepopírá, ovšem i přes popsání skutečnosti odmítá doplatit shora uvedené části provizí (z obou zprostředkovatelských smluv) a v rámci své procesní obrany namítá, že nárok žalobce odporuje dobrým mravům a zásadám poctivého obchodního styku. Podle žalované totiž ze strany žalobce mělo dojít ke kontaktování jeho dřívějších zákazníků, s nimiž zprostředkoval žalované uzavření smluv o poskytování služeb v oblasti závodního stravování, což vedlo k ukončení jedné ze smluv, a to se společností MOSLED, s.r.o. Takovéto tvrzené jednání žalobce (který je však kategoricky popírá) považuje žalovaná za nemravné a žalobci by podle jejího přesvědčení měla být odepřena soudní ochrana (neměly by mu být přiznána zbylé části provizí) a to s poukazem na § 6 a § 8 o.z.
10. Mimo uvedenou obranu navrhuje započtení své tvrzené pohledávky z titulu náhrady škody za žalobcem. Svůj nárok na náhradu škody formuluje v podání z 11.10.2022 (č.l. 16), ovšem nespécifikuje její skutkově ani pokud jde o její výši. Následně soud prvního stupně při jednání dne 1.3.2023 (č.l. 37) soud prvního stupně uložil žalované, aby škodu řádně vyčísla, jestliže ji uplatňuje jako protinávrh nebo procesní obranu a řádně v tomto smyslu žalovanou poučil podle § 118b o.s.ř. s tím, že musí k prokázání svých tvrzení jednak vyčíslit svou pohledávku proti žalobci, neboť není zřejmé, jak k ní dospěla, jednak musí navrhnout důkazy prokazující jednání žalobce, které mělo mít za následek tvrzenou škodu. V podání ze dne 20.3.2023 (č.l. 45 a násl.) žalovaná doplnila, že společnost MOSLED, s.r.o. neměla důvod ukončit smlouvu, důvodem nebyly nekvalitní služby žalované, nýbrž je žalovaná přesvědčena, že důvodem byla nepřípustná intervence žalobce ve prospěch jeho nového působiště Jídelna Dohoda s.r.o., což považuje za rozporné s dobrými mravy a poctivým obchodním stykem. Uvádí, že shora popsání jednání žalobce je v rozporu s § 6, § 8 a § 2446/1 a s čl. III. odst. 2 smlouvy a bylo jím zmařeno legitimní očekávání žalované ve vztahu ke smlouvě o zprostředkování smlouvy o poskytování služeb v oblasti závodního stravování, a to zejména ve vztahu k době trvání a profitu ze smlouvy. K těmto svým tvrzením navrhuje jednak označené listinné důkazy, jednak výsledky [REDACTED] a [REDACTED]. Ušlý zisk žalovaná

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

vyčísluje právě ve výši žalované částky a jde podle ní o očekávaný příjem za stravovací služby poskytnuté společnosti MOSLED, s.r.o., a to konkrétně za 2 celé měsíce (srpen 2022 a září 2022 a část měsíce října 2022. Z podání je zřejmé, že jde fakticky o průměrnou fakturaci, již žalovaná adresovala společnosti MOSLED, s.r.o. a nikoliv o zisk, který žalované ušel (jako důkazy navrhuje veškeré faktury, které do skočení smlouvy žalovaná společnost MOSLED vydala).

11. Na odvolacím soudu bylo prvotně zvážít, zda přichází v úvahu započtení tvrzené pohledávky žalované na náhradu škody proti žalobou uplatněné pohledávce žalobce na nezaplacené splatné provize vyplývající ze dvou smluv o zprostředkování a dále bylo nutné se zabývat tvrzením o nemravném jednání žalobce, který se podle žalované choval také v rozporu s poctivým obchodním stykem. Takovéto jednání žalobce by podle obrany žalované mělo vést k odepření žalovaného nároku s poukazem na § 6, § 8 a a § 2446/1 a s čl. III. odst. 2 smlouvy.
12. Podle § 6 odst. 1 o.z. každý má povinnost jednat v právním styku poctivě.
13. Podle § 6 odst. 2 o.z. nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého nebo protiprávního činu. Nikdo nesmí těžit ani z protiprávního stavu, který vyvolal nebo nad kterým má kontrolu.
14. Podle § 8 o.z. zjevné zneužití práva nepoživá právní ochrany.
15. Podle § 1987 odst. 2 o.z. pohledávka nejistá nebo neurčitá k započtení způsobilá není.
16. Odvolací soud se nejprve zabýval otázkou, zda je pohledávka na náhradu tvrzené škody, jak ji specifikovala žalovaná, způsobilá k započtení a ve shodě se soudem prvního stupně musí konstatovat, že tomu tak není.
17. Za započitatelnou pohledávku je i v souladu s judikaturou možné považovat takovou, jejíž existence a výše jsou jisté (nesporné), a u které proto lze očekávat, že započtení nepovede k dalšímu dokazování a neúměrnému prodlužování řízení o původní (žalobou uplatněné) pohledávce. Námitka započtení nemá k faktickému odepření ochrany věřitele, vedením řízení o protipohledávce.
18. V dané věci je přitom sporná již existence tvrzené pohledávky žalované a zcela je i její výše, kterou žalovaná nedokázala doposud specifikovat, jestliže hovoří o ušlém zisku (jako škodě, jež jí měla jednáním žalovaného vzniknout), avšak fakticky uplatňuje proti nároku žalobce částky odpovídající průměrné fakturaci za necelé tři měsíce, přičemž je nepochybné, že částka fakturovaná není totožná se ziskem, ten představuje pouze zlomek částky fakturované. Z uvedených skutečností je zřejmé, že prokázání nejprve samotné existence nároku (protiprávního jednání žalobce jež by bylo v příčinné souvislosti s ušlým ziskem) a dále potom i jeho výše by si vyžádalo dokazování, které by svým rozsahem nutně vedlo (nehledě na nejistý výsledek) k významnému prodloužení řízení. Uvedenými skutečnostmi se velmi podrobně a přesvědčivě soud prvního stupně zabýval (viz body 15. – 21.) a zcela přílehavě přitom odkázal i na odpovídající judikaturu. V rozsudku ze dne 9.9.2020, sp.zn. 31 Cdo 684/2020, Nejvyšší soud mimo jiné uvedl, že „nejistou nebo neurčitou ve smyslu § 1987 odst. 2 o. z. je zpravidla pohledávka, která je co do základu a (nebo) výše sporná (nejistá), a jejíž uplatnění vůči dlužníku formou námitky započtení vyvolá (namísto jednoznačného, tj. oběma dotčenými stranami akceptovaného zániku obou pohledávek v rozsahu, v jakém se kryjí) spory o existenci či výši pohledávky užitě k započtení“ a dále v rozsudku ze dne 1.10.2018, sp.zn. 28 Cdo 5711/2017, že „lze-li očekávat, že by námitka započtení vznesená podle § 98 věty druhé o. s. ř. s ohledem na obtížnost zkoumání existence a výše započítávané pohledávky nepřiměřeně prodlužovala řízení o pohledávce uplatněné žalobou, je možné konstatovat nemožnost započtení pohledávky pro nejistotu a neurčitost (§ 1987 o.z.)“. Je zřejmé že uvedené judikaturní závěry dopadají na projednávanou věc, a proto závěr soudu prvního stupně o nezapočitatelnosti pouze tvrzené a nejisté pohledávky žalované je správný, neboť vskutku jde o situaci předvídanou v ustanovení § 1987 odst. 2 o.z. Zbývalo se proto zabývat obranou žalované spočívající v tvrzení o chování žalobce, jež žalovaná označuje za nemravné rozporné s poctivým obchodním stykem.

19. Ze shora citovaných ustanovení § 6 a § 8 o.z., jejichž aplikace se žalovaná dovolává je zřejmé, že je povinností každého jednat v právním (obchodním) styku poctivě a pokud by tak nejednal, nesmí ze svého nepoctivého (nemravného) jednání těžit a pokud by jednání nepoctivého subjektu k takovému výsledku (k těžení z nepoctivého jednání) směřovalo, nemůže se účinně dovolat soudní ochrany.
20. Žalobce v řízení uplatnil dva relativně samostatné nároky vycházející ze dvou samostatných, byť souvisejících smluv o zprostředkování (obou uzavřených 31.12.2021). Uplatněný nárok je přitom zcela určitě strukturován tak, že je zřejmé, která jeho část je svázaná se smlouvou o poskytování služeb v oblasti závodního stravování a která jeho část se váže ke smlouvě o nájmu konkrétně dohodnutých nebytových prostor pro provozování kuchyně a stravování. Má-li být na základě obrany žalované žalobci odepřeno právo na plnění z těchto dvou zprostředkovatelských smluv pro tvrzený rozpor jednání žalobce s dobrými mravy a (případně) pro jednání jež je v rozporu s poctivým obchodním stykem, pak musí žalovaná zcela konkrétně a přesvědčivě tvrdit a prokazovat takové jednání žalobce, jež svědčí o nemravnosti ve vztahu k oběma těmto smlouvám (relativně samostatným závazkům), a to zcela konkrétně tak, aby bylo zřejmé, které konkrétní jednání vedlo ke zmaření účelu zprostředkovatelské smlouvy, jímž bylo jednak získat možnost k poskytování služeb v oblasti závodního stravování, jednak uzavření nájmu k označeným nebytovým prostorům.
21. Žalovaná sama v podání ze dne 20.3.2023 (které je kvalifikovaným vyjádřením ve věci), jakož i ve všech následujících sděleních adresovaných soudu, argumentuje pouze ve vztahu ke smlouvě o poskytování služeb v oblasti závodního stravování, jestliže tvrdí, že jednáním žalobce přišla o zprostředkovaného zákazníka (společnost MOSLED, s.r.o.), zatímco ve vztahu ke druhé smlouvě o nájmu konkrétně dohodnutých nebytových prostor pro provozování kuchyně a stravování neuvádí ničeho a ani z obsahu spisu se nepodává žádná skutečnost, jež by obsahovala alespoň indicii svědčící o tom, že se snad žalobce pokusil zmařit účel druhé zprostředkovatelské smlouvy, základě které žalovaná získala možnost uzavřít předmětnou nájemní smlouvu. Podle odvolacího soudu nemůže ve vztahu ke smlouvě o nájmu konkrétně dohodnutých nebytových prostor žalovanou sdělená argumentace z logiky podaného obstat, neboť tvrzené jednání žalobce (pokud by se jej skutečně dopustil) se zprostředkování nájmu předmětných nebytových prostor žádným způsobem netýká a nelze v žádném jednání žalobce shledat jako nepoctivé jednání, ze kterého by chtěl žalobce těžit (§ 6 odst. 1 a 2 o.z.) ani nelze shledat jednání, které by bylo možné považovat za zneužití práva (§ 8 o.z.). Jestliže však žalovaná nezpochybňuje základ nároku, kterým je existence splatné provize ze smlouvy o zprostředkování nájmu konkrétně dohodnutých nebytových prostor, pak zde není žádný tvrzený důvod, který by svědčil proti přiznání nároku na zaplacení částky 60 500 Kč coby provize z této smlouvy, a to včetně veškerého uplatněného příslušenství.
22. Ve vztahu k části výroku v odstavci I. rozsudku, o povinnosti žalované zaplatit žalobci 60 500 Kč se specifikovaným příslušenstvím a částku 1 200 Kč, proto se shora podaných důvodů považuje odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně za věcně správný a postupem podle § 219 o.s.ř. jej právě v tomto rozsahu potvrdil.
23. Jiná procesní situace je ve vztahu ke smlouvě o zprostředkování poskytování služeb v oblasti závodního stravování. Zde naopak kromě irelevantní námitky započtení uplatnila žalovaná primárně jako obranu konkrétní skutečnosti, jež podle ní svědčí o nemravném jednání žalobce. Zde žalobkyně (sice poněkud vágně) tvrdí, že je přesvědčena, že „důvodem ukončení smlouvy o zajišťování služeb v oblasti závodního stravování ze strany společnosti MOSLED, s.r.o. byla nepřipustná intervence (souhrn vyvíjených aktivit odporujících zájmům žalované spočívající zejména v kontaktování dřívějších zákazníků žalobcem) ze strany žalobce ve prospěch jeho nového působiště, kterým má být dle informací žalované společnost Jídelna Dohoda s.r.o.“ a navrhuje k tomuto tvrzení důkazy (viz shora respektive podání ze dne 20.3.2023 – č.l. 45-46). Jestliže se soud prvního stupně opomněl touto částí obrany zabývat a bez dalšího své zamítavé rozhodnutí založil pouze na závěru o nezapočitatelnosti nároku žalované na náhradu škody, zatížil řízení vadou, která

činí závěr o existenci nároku žalobce na provizi ze smlouvy o zprostředkování poskytování služeb v oblasti závodního stravování předčasným. V dalším řízení se proto soud prvního stupně zejména nevyhne dokazování navrženému žalovanou (označené listinné důkazy a výslechy [REDAKCE] a [REDAKCE]), případně důkazům dalším, jež budou navrženy. Při posuzování obrany, pokud žalovaná prokáže tvrzené jednání nemravné jednání žalobce, se bude zabývat tím, zda a v jakém rozsahu je případně možné zaplacení provize žalobci odepřít. Vezme přitom mimo jiné v úvahu, že žalobce získal pro žalovanou celkem 7 zákazníků a jednáním žalobce měla žalovaná ztratit pouze jednoho (z provize 500 000 Kč si přitom svévolně ponechala 200 000). Ke ztrátě tohoto zákazníka také nedošlo hned, nýbrž po cca 6 měsících, přičemž délka trvání závazku nebyla ve zprostředkovatelské smlouvě dohodnuta.

24. Z posledně uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v části výroku I., již bylo žalované uloženo, aby zaplatila žalobci 181 500 Kč za zákonným úrokem z prodlení 11,75 % ročně za částky 60 500 Kč, od 1.6.2020 do zaplacení a se zákonným úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně ze 121 000 Kč od 1.7.2022 do zaplacení a náklady spojené s uplatněním pohledávky ve výši 1 200 Kč, a ve výroku o náhradě nákladů řízení, zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 219a odst. 1 písm. a/ a § 221 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.)

Poučení:

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu je částí, již byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně, přípustné dovolání, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je odvolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.). Účastník může podat dovolání k Nejvyššímu soudu v Brně do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni (§ 240 odst. 1 o. s. ř.).

České Budějovice 9. dubna 2024

Mgr. Miloš Pól v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.